

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 2868/2018-2

R E P U B L I K A   H R V A T S K A
R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Jasenke Žabčić predsjednice vijeća, Darka Milkovića člana vijeća i suca izvjestitelja, Marine Paulić članice vijeća, Dragana Katića člana vijeća i Ivana Vučemila člana vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice J. K. L. iz Z., OIB ..., koju zastupa punomoćnica P. Đ., odvjetnica u Z., protiv tuženika Z. b. d.d., Z., OIB ..., koga zastupaju punomoćnici B. P., S. P. i H. I., odvjetnici u odvjetničkom društvu P.₁ & P.₂, j.t.d., iz Z., radi utvrđenja, odlučujući o reviziji tužiteljice protiv rješenja Županijskog suda u Splitu, br. Gž-1097/17-2 od 7. prosinca 2017., kojom je potvrđeno rješenje Općinskog građanskog suda u Zagrebu, br. P-4233/15-17 od 17. siječnja 2017., u sjednici održanoj 12. veljače 2019.,

r i j e š i o   j e :

Prihvaća se revizija tužiteljice i ukida rješenje Županijskog suda u Splitu, br. Gž-1097/17-2 od 7. prosinca 2017. i rješenje Općinskog građanskog suda u Zagrebu, br. P-4233/15-17 od 17. siječnja 2017., te se predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

O troškovima revizijskog postupka odlučit će se konačnom odlukom.

Obrazloženje

Prvostupanjskim rješenjem odbačena je tužba tužiteljice u dijelu kojim je traženo da se utvrde ništetnim odredbe sadržane u člancima 2. i 7. Ugovora o namjenskom kreditu, kreditna partija ..., koji su tužiteljica kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor zaključili 21.6.2007., pa da stoga ti članci ne proizvode pravne učinke za ugovorne strane. Istovremeno je presudom odbijen zahtjev tužiteljice kojim potražuje isplatu novčanog iznosa čije će se visina utvrditi nakon što tuženice dostavi potrebne podatke, odnosno nakon što se provede vještačenje ili izvedu drugi dokazi o tom podacima, te je tužiteljici naloženo da nadoknadi tuženici parnični trošak od 5.200,00 kn.

Drugostupanjskim rješenjem potvrđeno je prvostupanjsko rješenje te ukinuta prvostupanjska presuda i predmet u tom dijelu vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Protiv drugostupanjskog rješenja tužiteljica je podnijela reviziju na temelju čl. 382. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07-Odluka USRH, 84/08, 96/08-Odluka USRH, 123/08-ispr., 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst i 25/13 dalje: ZPP) navodeći da odluka u ovom sporu ovisi o rješenju pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Predlaže ukinuti nižestupanjska rješenja i vratiti predmet na suđenje prvostupanjskom sudu.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija je osnovana.

Prema čl. 382. st. 2. ZPP-a stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanjske odluke, u slučajevima u kojima je ne mogu podnijeti prema odredbi čl. 382. st. 1. ZPP-a, ako odluka u sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, primjerice:

1. ako o tom pitanju revizijski sud još uvijek nije zauzeo shvaćanje odlučujući o pojedinim predmetima na odjelnoj sjednici, a riječ je o pitanju o kojem postoji različita praksa drugostupanjskih sudova,

2. ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje ali je odluka drugostupanjskog suda utemeljena na shvaćanju koje nije podudarno s tim shvaćanjem,

3. ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvaćanje i presuda se drugostupanjskog suda temelji na tom shvaćanju ali bi – osobito uvažavajući razloge iznijete tijekom prethodnog prvostupanjskog i žalbenog postupka, zbog promjene u pravnom sustavu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima, te odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske, Europskog suda za ljudska prava ili Europskog suda – trebalo preispitati sudsku praksu.

Prema odredbi čl. 382. st. 3. ZPP-a u reviziji iz čl. 382. st. 2. ZPP-a stranka treba određeno naznačiti materijalnopravno ili postupovnopravno pitanje zbog kojeg je reviziju podnijela, te u reviziji određeno navesti propise i druge izvore prava i izložiti razloge zbog kojih smatra da je postavljeno pravno pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Predmet spora je deklaratorni zahtjev tužiteljice na utvrđenje da su ništetne odredbe sadržane u člancima 2. i 7. Ugovora o namjenskom kreditu, kreditna partija ..., koji su tužiteljica kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor zaključili 21.6.2007., pa da stoga ti članci ne proizvode pravne učinke za ugovorne strane te kondemnatorni zahtjev kojim je traženo da tuženica izvrši isplatu novčanog iznosa čije će se visina utvrditi nakon što tuženica dostavi potrebne podatke, odnosno nakon što se provede vještačenje ili izvedu drugi dokazi o tom podacima.

Prvostupanjski je sud utvrdio da je tužiteljica kao korisnica kredita s tuženikom 21.6.2007. sklopila Ugovor o namjenskom kreditu kojim joj je tuženik na raspolaganje stavio kredit u kunskoj protuvrijednosti od 215.000,00 CHF, obračunato prema srednjem tečaju HNB-a na dan isplate kredita a koji iznos se tužiteljica obvezala vratiti uz valutnu klauzulu s pripadajućim kamatama u vrijeme i na način utvrđen tim Ugovorom (čl. 1.) pri čemu je kamatna stopa bila uređena odredbom čl. 2. Ugovora na način da je tužiteljica uz glavnice dužna platiti i redovnu kamatu u skladu s Odlukom o kamatnim stopama tuženika (time da je redovna kamatna stopa tijekom trajanja obveze promjenjiva u skladu s promjenama tržišnih uvjeta). Ugovoreno je da tužiteljica otplaćuje kredit u mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti obračunatoj po srednjem tečaju HNB-a važećem na dan plaćanja za CHF i da za slučaj izmjene promjenjive redovne kamatne stope u skladu s odlukom o kamatnim stopama tuženice tužiteljica pristaje da tuženica povisi ili snizi iznos anuiteta i da se tužiteljica obvezuje plaćati tako izmijenjene anuitete (čl. 7. Ugovora).

Pored toga, utvrđeno je da su stranke sklopile 19. siječnja 2016. dodatak ugovoru o kreditu na temelju Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditu ("Narodne novine", broj 102/15 - u daljnjem tekstu: ZIDZOPK) – Konverzija kredita u kredit uz valutnu klauzulu u EUR – kojim su odredbe iz Ugovora o namjenskom kreditu od 21. lipnja 2007. izmijenile u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o raspolaganju pretplatom (čl. 1. st. 2. Dodatka). Iz Dodatka proizlazi da je tužiteljica potvrdila da joj je kao preduvjet za sklapanje Dodatka dostavljen izračun konverzije kredita zajedno s prijedlogom izmijenjenog ugovora o kreditu te da joj je za potrebe provjere izračuna konverzije omogućen pristup povijesnom pregledu općih uvjeta kreditiranja, odluka o kreditnim stopama i dnevnih tečajeva koji su se primjenjivali za kredite uz valutnu klauzulu u CHF i kredite uz valutnu klauzulu u EUR i da je tužiteljica suglasna s izračunom konverzije koji joj je tuženica dostavila u skladu s odredbama ZIDZOPK i da je suglasna da se konverzija kredita u CHF provede u skladu s dostavljenim izračunom konverzije (čl. 2. st. 3. i 4. Dodatka).

Slijedom toga, nižestupanjski sudovi zaključuje da su stranke konverzijom kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR izmijenjen ugovor koji su sklopile i u pogledu kamatne stope te da je time suglasnošću volja stranaka otklonjena ništetnost ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi u skladu s jednostranom odlukom tuženice a time i pravni učinci te ništetne ugovorne odredbe. Stoga da tužiteljica nema pravni interes za deklaratorni zahtjev na utvrđenje ništetnim odredbama sadržanih u čl. 2. i 7. ugovora.

Revidentica u bitnom postavlja pitanje Da li sklapanjem dodatka ugovora o kreditu korisnik kredita gubi pravni interes zahtijevati utvrđenje ništetnosti odredbi osnovnog ugovora o kreditu.

Pritom kao razlog navodi presudu Županijskog suda u Zagrebu br. Gž-3784/16-3 od 6. veljače 2018., u kojoj je izraženo pravno shvaćanje da tužitelj ima pravni interes za podnošenje tužbe.

Prema ocjeni ovog suda riječ je o pravnom pitanju važnom za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Prema ocjeni ovog suda, sama činjenica da su stranke sklopile 19. siječnja 2016. dodatak ugovoru o kreditu na temelju Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditu ("Narodne novine", broj 102/15 - u daljnjem tekstu: ZIDZOPK) – Konverzija kredita u kredit uz valutnu klauzulu u EUR – kojim su odredbe iz Ugovora o namjenskom kreditu od 21. lipnja 2007. izmijenile u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o raspolaganju pretplatom – ne znači da je korisnica kredita izgubila pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništetne.

To stoga što tužiteljica ističe da joj nije u cijelosti podmiren dug i postavlja kondemnatorni zahtjev za isplatom. Osim toga, ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postaje valjan ni kad uzrok ništetnosti naknadno nestane (čl. 326. st. 1. ZOO), osim u izuzetnim uvjetima koje propisuje čl. 326. st. 2. ZOO, a koji u predmetnom slučaju nisu ispunjeni (da je zabrana manjeg značaja i da je ugovor u cijelosti ispunjen).

Tužiteljica stoga ima pravni interes i može tražiti utvrđenje ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi kako bi na temelju toga ostvarila eventualna prava za koja smatra da joj pripadaju.

Stoga je pogrešan zaključak nižestupanijskih sudova da tužiteljica nema pravni interes zahtijevati utvrđenje ništetnosti jer je sklopila dodatak ugovoru kojim su izmijenjene odredbe ugovora.

Obzirom da je pitanje koje je tužiteljica postavila važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njenoj primjeni i da je u pobijanoj odluci drugostupanjski sud zauzeo pravno shvaćanje različito od shvaćanja ovog revizijskog suda, to je valjalo na temelju čl. 395. st. 2. ZPP-a prihvatiti reviziju i ukinuti drugostupanjsko i prvostupanjsko rješenje te predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Zagreb, 12. veljače 2019.

Predsjednica vijeća:
Jasenka Žabčić, v.r.